



Arxiu Parroquial

Sant Pere de Riudebitlles

Ubicació

Comarca: Alt Penedès
Lloc/Adreça: C/ Major, 37
Emplaçament Dins la rectoria. Documents en restauració a l'Arxiu Diocesà de Barcelona.

Coordenades:

Latitud: 41.45368
Longitud: 1.70326
UTM Est (X): 391692
UTM Nord (Y): 4589933

Classificació

Número de fitxa 08232 - 32
Àmbit: Patrimoni documental
Tipologia Fons documental
Estil / època: Gòtic Modern Renaixement Contemporani
Segle XV-XX
Autoria de l'element: Els diferents capellans del poble
Estat de conservació Bo
Notes de conservació: La conservació del registre sacramental és bona i no presenta cap dificultat a l'hora d'explotar-lo. Tres dels documents més antics es troben actualment a l'Arxiu Diocesà de Barcelona en procés de restauració, segons informacions orals.
Protecció Física
Tipus de protecció: Inexistent
Accés Restringit
Ús actual: Religios/Cultural
Titularitat Privada accessible
Titular: Bisbat de Sant Feliu de Llobregat. Casa de l'Església C. Armenteres, 35 08980 - Sant Feliu de Llobregat

Fitxes associades:

Autoria de la fitxa ARQUEOCIÈNCIA - J.M. Huélamo

Data de registre de la fitxa: dl., 07/06/1999 - 02:00

Autoria de la darrera revisió: Marta Lloret Blackburn-Antequem, S.L.

Data de la darrera revisió: dc., 20/01/2021 - 11:00

Descripció

L'arxiu ocupa una extensió de 253 metres lineals i es conserva a la rectoria dins un armari metàl·lic de portes plegables, dins el despatx del rector. Respecte al seu contingut, en destaquen els pergamins corresponents a tres còdex gòtics, avui en restauració, i el registre sacramental és molt complet, doncs l'únic tall o buit important és de menys d'un any (1873-1874) i, en alguns aspectes, el temps de la guerra civil del 1936 al 1939. Consta aquest registre d'onze llibres de baptismes, el primer dels quals va des del 1608 fins el 1688. És el més antic, confeccionat de manera seguida i sistemàtica i és alhora de baptismes i esposalles. Els baptismes hi són consignats davant i els matrimonis darrere. Les cobertes són de pergamí, amb unes dimensions de 30 x 10 cm, i les planes numerades. El segon, també de baptismes i esposalles, comprèn de l'any 1689 fins al 1730, i com a novetat important presenta el fet de que des del 30 d'agost del 1718 s'hi consigna el cognom de soltera de la mare com a segon cognom. Els següents llibres, fins l'onzè, arriben fins l'any 1935, i segueixen fins a l'època actual. Altres llibres són els de matrimonis o esposalles, des de l'any 1739 registrades en llibre exclusiu seu, i abans (des del 1608), escrites, com ja s'ha vist, darrera els dos primers llibres de baptismes. Són cinc llibres que arriben fins el 1935, i després continuen fins als nostres dies. Un tercer grup de llibres del registre són els dels nou llibres d'enterraments (que abasten des del 1611 fins el 1941, amb l'interval de la guerra civil del 36 al 39) i continuen amb els llibres que arriben fins l'època actual.

Observacions:

La alta qualitat de la informació continguda a permès de fer, inclús, una tesi doctoral sobre aquest material (TORRENTS, 1993)

Història

Els documents més antics que es conserven són tres cobertes de còdex que actualment estan a l'Arxiu Diocesà de Barcelona per a la seva restauració, aquests pergamins corresponen a tres còdex gòtics que enquadraven actes notariais del 1542, el primer, 1567 el segon, i 1573 al 1582, el tercer. Respecte al registre sacramental, aquest comença a Sant Pere de Riudebitlles a partir de la segona meitat del segle XVI, però la seva informació es minsa i són freqüents les llacunes. No és fins a principi del segle XVII que el registre es confecciona de manera seguida i sistemàtica. Les partides són escrites en català fins a mitjan segle XIX i els llibres tenen índexs alfabètic amb les planes numerades. És interessant esmentar que els capellans escrivien en els llibres alguns comentaris sobre diferents esdeveniments. El rigorós control del registre sacramental efectuat pel Bisbat de Barcelona amb constància escrita en els mateixos llibres, sobretot a partir del segle XVIII, és una prova de la bona qualitat del conjunt. En Pere Olivella i l'Enric Ramírez van salvar l'arxiu parroquial el juliol del 1936. La nota escrita en el Llibre Major de la parròquia el mes de juny de l'any 1953 és clara, però fruit de l'època en què va ser feta: "En general i potser que també davant la bestialitat i esperit blasfem del moviment revolucionari i a pesar de la fredor religiosa de la

feligresia, la reacció de la població no fou de simpatia pels revolucionaris i així es pogueren salvar de la seva total destrucció els llibres de l'arxiu parroquial i varis dels vasos sagrats de la parròquia, que foren guardats en el fons d'un pou per un tal Pere Olivella, que viu al costat de la Rectoria (Cal Jeroni Mestres) el qual també salvà l'Arxiu que fou dipositat després per ordre del Secretari Ramírez en el mateix Ajuntament fins al final de la guerra i foren retornats. Juli Nàjera. Rector". (TORRENTS, 1993, inèdit). L'arxiu ha sigut estudiat àmpliament per la doctora Torrents i Rosés a la seva tesi doctoral: Transformacions demogràfiques en un municipi industrial català: Sant Pere de Riudebitlles, 1608-1935.

Bibliografia

TORRENTS I ROSÉS (1993, inèdit). Transformacions demogràfiques en un municipi industrial català: Sant Pere de Riudebitlles, 1608-1935. Tesi Doctoral. Departament d'Història Contemporània. Facultat de Geografia i Història. Universitat de Barcelona. Informació oral Mn. Lluís Bonet

